

CENTENARIO FRAKNÓI (1924–2024)

Protagonisti e Collaboratori (1924–2024)

*Studiosi provenienti dall'Europa
centro-orientale*

*presso gli archivi della Santa Sede
tra il 1881 e il 1918*

ROMA, INSR, 6 giugno 2024

FRAKNÓI E I MONUMENTA VATICANA HUNGARIAE

PÉTER TUSOR (PPKE, Istituto di Ricerca Fraknói – MGyl)

Roma, 6 giugno 2024

LEONE XIII. E L'APERTURA DEGLI ARCHIVI VATICANI

GLI ACCOMPAGNATORI DI FRAKNÓI
AI NEGOZIATI DI ROMA DEL MAGGIO
1881: I CANONICI BUNYITAY E
TÁRKÁNYI

GLI AUTORI DELL'APPELLO AI CAPITOLI E AI
VESCOVI D'UNGHERIA:
FRAKNÓI E RÓMER

IL CARDINALE PROMOTORE DI
MONUMENTA VATICANA HUNGARIAE:
LAJOS HAYNALD ARCIVESCOVO DI
KALOCSA

I PRESIDENTI DELLA COMMISSIONE
MONUMENTA VATICANA HUNGARIAE
IL CARDINALE HAYNALD E DAL 1891
SCHLAUCH

IL PRESIDENTE DELLA COMITATO EDITORIALE DI
MONUMENTA VATICANA HUNGARIAE
IL VESCOVO ARNOLD IPOLYI

MONUMENTA VATICANA HUNGARIAE

- vol. I/1–6; II/1–2

- (1884–1891)

- [II/3: 1909]

4/26

RATIONES
COLLECTORUM PONTIFICIORUM
IN HUNGARIA.

*

PÁPAI TIZED-SZEDŐK SZÁMADÁSAI.

1281—1375.

BUDAPEST

1887.

Sanctissimus Dominus Noster *Leo XIII.* Pontifex Maximus, in audientia 25. Maji anno 1884. duo volumina huius operis, Eidem devotissime oblata, acceptando, offerentes hoc sermone affatus est:

Dilecti Filii.

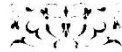
Tabularium Vaticanum sponte et libenter eruditorum virorum industriæ patere iussimus, ut veterum pervestigatio monumentorum disciplinis historicis maius lumen afferret. Volumus enim et debemus quantum possumus (quæ est Apostolicæ Sedis hæreditaria laus) bene mereri de studiis optimis, et artes omnes, quæ ad incrementa humanitatis pertinent, singulari cura patrocinioque tueri. Præterea nihil est, quod Ecclesiæ aut Pontificibus Maximis ab inquisitione veri metuamus; quin immo non exigua utilitatis spes in ea ipsa inquisitione positam certo scimus. Etenim monumenta rerum gestarum explorata cognita multum valere possunt ad illustranda Ecclesiæ Romanique Pontificatus benefacta, emendatis confutatisque pluribus, quas hominum aut incuria fudit aut invidia peperit, opinionibus.

Quod idem confirmatum videmus, dilecti filii, testimonio vestro: qui cum monumenta Tabularii Vaticani Hungarica, a sæculo XIV. ineunte, sedulo indaganda eademque publicanda curaveritis, æqualibus posterisque prodidistis, quot et quanta fuerint illo ipso tempore Decessorum Nostrorum in Hungarorum genus merita. Nondum depulsis ævi, quod medium appellant, tenebris, inflammatisque ad perniciosa dissidia animis, maiores vestri præclara illa munera, quæ a vobis commemorantur, ab hac Sede Apostolica adepti sunt: *«humanitatem et pacem, civilem et sacram disciplinam, mores, doctrinam, leges, constantiam in adversis, gloriam in prosperis»*.

Jamvero, pro locorum temporumque varietate, similia extiterunt Romani Pontificatus in ceteras gentes beneficia; eaque, ut confidimus, meliore in luce collocabuntur accurata rerum historicarum pertractatione, cui auctoritate auspiciisque Nostris diligens iam datur opera.

Ad vos quod attinet, geminis voluminibus acceptis, lætamur his primitiis et quasi libamentis laborum vestrorum; simulque Episcopis, Capitulis et ceteris ex Hungaria viris dignitate conspicuis, qui industriam vestram liberalitate sua complectuntur, gratulamur hos munificentiae suæ fructus; atque operis utilitate perspecta, utrosque hortamur, ut retineatis, alteri in doctis laboribus, alteri in liberalitate constantiam. Vobis interim illisque universis, cœlestium munerum auspicem et paternæ benevolentiae Nostræ testem Apostolicam Benedictionem peramanter impertimus.

A. M. KIR. ORSZ. LEVÉLTÁR
KÖNYVTÁRA

MONUMENTA VATICANA

HISTORIAM REGNI HUNGARIÆ ILLUSTRANTIA.

SERIES PRIMA. TOMUS PRIMUS.

*

VATIKÁNI MAGYAR OKIRATTÁR.

ELSŐ SOROZAT. ELSŐ KÖTET.

BUDAPESTINI

1887.

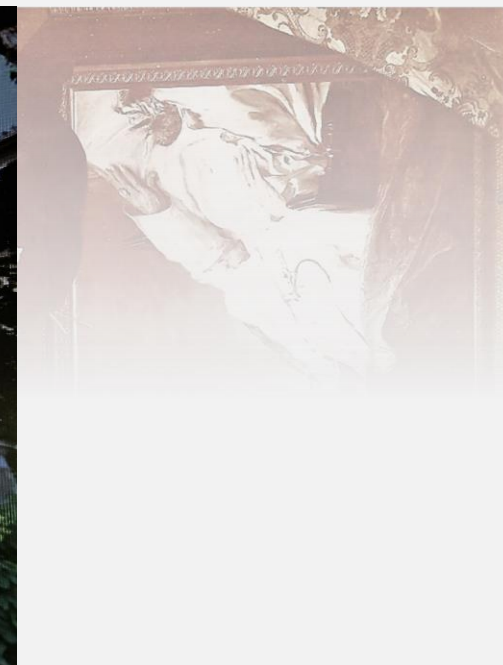
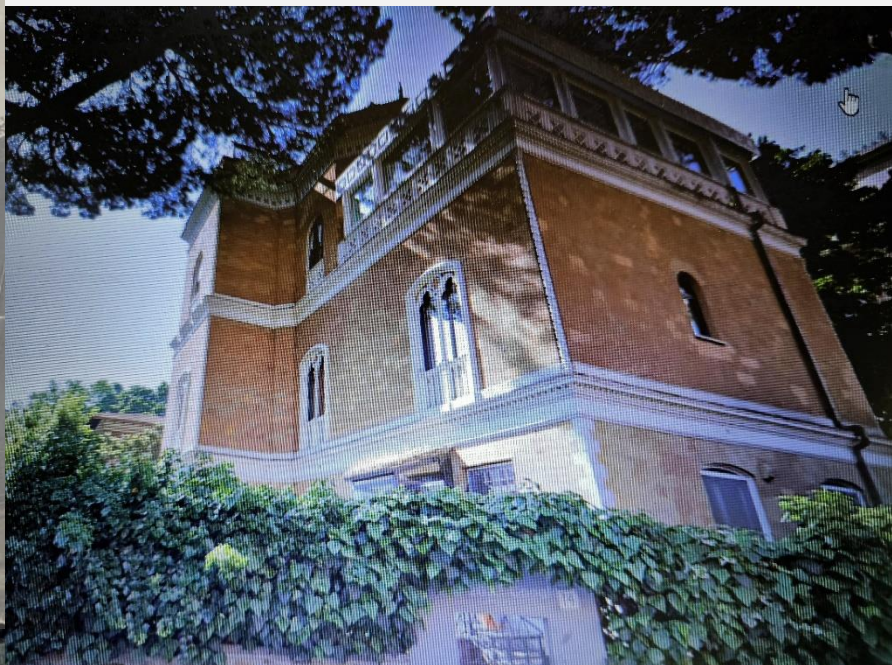
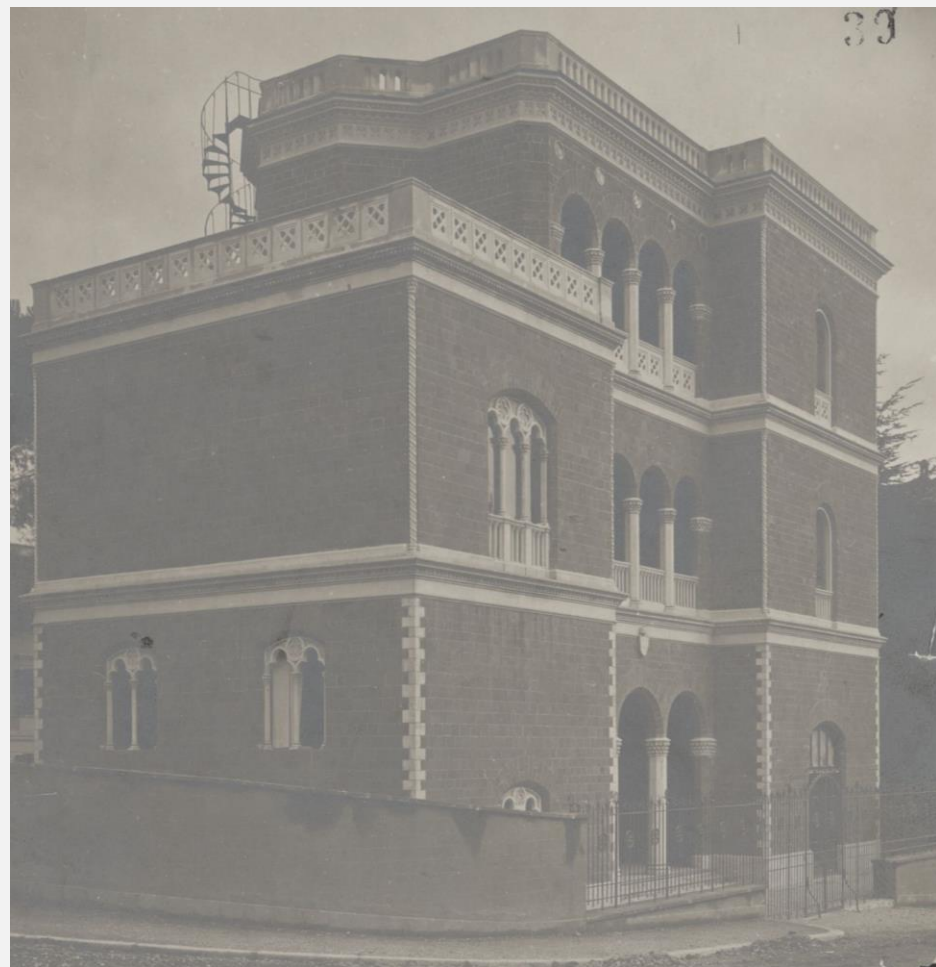
L'ISTITUTO STORCIO UNGHERESE DI FRAKNÓI 1894/5–1904/5

Meghatározóan váradi kanonoki jövedelméből...

CASA PER ARTISTI DI FRAKNÓI (1902/4–1912)

FINIS CORONAT OPUS

INTÉZET
MORAVCSIK GYULA

CENTENARIO FRAKNÓI
(1924–2024)